

Maa-aineslupa / Keski-Suomen elinvoimakeskus, Liikenneosasto / Väylävirasto (Kangasharju 729-413-17-33, Saarijärvi)

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta 23.06.2026
331/11.01.00.01/2025

Keski-Suomen elinvoimakeskus, Liikenneosasto / Väylävirasto hakee maa-aineslain mukaista lupaa maa-ainesten ottamiseen Saarijärven kaupungissa sijaitsevalle kiinteistölle Kangasharju, 729-413-17-33. Lupaa haetaan myös toiminnan aloittamiselle ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

HAKIJA

Keski-Suomen elinvoimakeskus, Liikenneosasto / Väylävirasto
PL 50
00072 Elinvoimakeskus

VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnassa 13.5.2025.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Hakemuksen mukaiseen ottamistoimintaan tulee hakea lupa (maa-aineslaki 4 §).

TOIMIVALTAINEN LUPAVIRANOMAINEN

Toimivaltainen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (maa-aineslaki 7 §).

Saarijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta.

OTTAMISALUE

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 9,19 ha, josta ottamisalueen pinta-ala on 4,03 ha. Suunnitelma-alue sisältää koko kiinteistön Kangasharju 729-413-17-33.

HAKEMUS JA OTTAMISUUNNITELMA

Hakemus sisältää ottamisuunnitelman liitteineen sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman. Lupaa haetaan tienpitomateriaalin ottamista varten Karstulan ja Multian kuntien sekä Saarijärven kaupungin alueilla tapahtuvaan yleisten teiden tienpitoon.

Kiinteistöllä on aiemmin ollut maa-aineksen ottotoimintaa ja edellinen maa-aineslupa on päättynyt toukokuussa 2025. Nyt lupaa haetaan 10 vuodeksi yhteensä 135 000 m³ maa-ainesten ottoon. Maa-ainekset alueella ovat pääasiassa hiekkaa ja hiekkaista soraa. Alimmaksi ottotasoksi esitetään tasoa 174,3 m (N2000), joka on sama kuin edellisessä maa-ainesluvassa. Lupaa haetaan myös ottotoiminnan aloittamiseen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Liikennöinti alueelle tapahtuu olemassa olevia teitä pitkin Taipale – Lehtomäki (16849) tielle ja kantatielle 58. Taipale – Lehtomäki tielle on matkaa 4,5 km ja kantatielle 58 5,5 km

Lähin asuinrakennus sijaitsee ottamisalueelta 2,2 km itään. Kangaslammen itärannalla on vapaa-ajan asutusta lähimmillään 200 metrin etäisyydellä ottamisalueen koilliskulmasta

Hakemuksen kartta-aineiston koordinaatisto on järjestelmässä ETRS-TM35 FIN ja korkeustaso N2000.

Ottamistoiminta on vaiheistettu kahteen osaan. 1-vaiheessa otetaan alueen jo osittain ottamistoiminnassa oleva alueen itäosa, pinta-alaltaan 2,38 ha. 2-vaiheessa otetaan nykyisen ottamistoiminnan ulkopuolinen länsialue, pinta-alaltaan 1,65 ha. Materiaalin oton jälkeen alueelle varastoidut pintamaat levitetään ja tasoitetaan. Alueen luiskat luiskataan kaltevuuteen 1:3. Alue jätetään metsittymään luontaisesti.

Maa-aineksen ottamistoiminta, alueen maisemointi ja ottotoiminnan ympäristövaikutukset on kuvattu tarkemmin maa-ainesten ottamissuunnitelmassa (Äänekartta Ky 12.5.2025).

ALUEEN YMPÄRISTÖ

Suunniteltu alue sijaitsee Saarijärven kaupungissa n. 9 km Pylkönmäen keskustasta luoteeseen. Alueelta on otettu vuosikymmeniä sora. Suuri osa alueesta on aiemmin avattu ja kasvaa nykyisin jo taimikkoa. Avaamattomat alueet kasvavat n. 10-metristä männikköä. Sora-alue sijoittuu soiden ympäröimään harjumuodostelmaan.

Itäpuolen naapurituloilla on ollut aiemmin suunnitelma-alueeseen rajoittuvaa maa-aineksen ottamista. Muuten ympäröivä alue on metsätalouskäytössä. Kangaslampi sijaitsee ottamisalueen reunasta n. 50 metrin etäisyydellä.

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita eikä muinaismuistokohteita. Alueen itäpuolella lähimmillään 290 m etäisyydellä on metsälain 10 §:n mukainen erityisen tärkeä elinympäristö (suoelinympäristö).

Suunnitelma-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

ALUEEN SUUNNITTELUTILANNE

Keski-Suomen maakuntakaavassa on alueeseen kohdistuvana merkintänä biotalouteen tukeutuva alue. Alueen tuntumassa alueen koillispuolella on voimalinjan ja moottorikelkkailureitin merkinnät. Alueella on voimassa Pylkönmäen itäisten ja läntisten vesistöjen rantaosayleiskaava ja alue on siinä merkinnällä EO, maa-ainesten ottoalue. Alueella ei ole asemakaavaa.

KUULEMINEN JA LAUSUNNOT

Kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidetty nähtävillä 28.5. – 4.7.2025 Viitasaaren kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.viitasaari.fi/kuulutukset. Kuulutus on julkaistu Saarijärven kaupungin verkkosivuilla. Naapurikiinteistöjen omistajia on erikseen kuultu kirjeitse.

Hakemuksesta ei ole ollut tarpeen pyytää lausuntoja.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Oheismateriaali:

- Sijaintikartta

- Suunnitelmakartat: nykytilanne ja suunniteltu tilanne

Lisätiedot: Ympäristösihteeri Ilari Patamaa, puh. 044 459 8390

Päätösehdotus

Ympäristöpalvelujen palvelualuejohtaja:

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta myöntää Keski-Suomen elinvoimakeskuksen Liikenneosastolle / Väylävirastolle maa-aineluvan maa-aineksen ottamiseen kiinteistöllä Kangasharju 729-413-17-33. Otettavan maa-aineksen määrä on hakemuksen mukaisesti enintään 135 000 m³. Hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa esitetyn lisäksi tulee ottamisessa noudattaa seuraavia määräyksiä:

Lupamääräykset

1. Alin sallittu ottotaso on N2000 + 174,3 m, kuitenkin aina vähintään 2 metriä ylimmän havaitun pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuoliset massanvaihdot tai pohjaveden asemaa muuttava kaivu on kielletty.

2. Valvonnan helpottamiseksi tulee alueelle asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia selvästi näkyviä korkeusmerkkejä (kolmiopukit). Ottamis- ja kaivualan rajat tulee merkitä selvästi maastoon.

Ottamisalueelle tulee asentaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. luvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.

Merkinnät tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista ja kaikkien merkintöjen pysyvyydestä tulee huolehtia koko toiminnan ajan.

Ennen ottotoiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus.

3. Ennen ottotoiminnan aloittamista toiminnanharjoittajan tulee selvittää, onko ottalueen rajasta mitattuna alle 300 m etäisyydellä sijaitsevilla vapaa-ajankiinteistöillä käytössä olevia talousvesikaivoja. Mikäli näitä on, tulee kaivojen vedenlaatu selvittää ennen ottamistoiminnan aloittamista sekä ottamistoiminnan päätyttyä. Kaivovedestä tulee selvittää väri, haju, pH, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti, kloridi, sulfaatti, kalsium, magnesium, natrium, TOC, COD(Mn), kiintoaine sekä liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi öljyhiilivedyt C10–C40.

4. Toiminnan ajalliset rajoitukset

Kuormaaminen ja kuljetus on sallittu arkipäivisin klo 7–22. Kuormaaminen ja kuljetus on mahdollista tilapäisesti tästä poikkeavina aikoina, mikäli se on tienpitomateriaalin saatavuuden kannalta välttämätöntä ja poikkeavista ajoista tiedotetaan alueelle kulkevien yksitysteiden asukkaille sekä ympäristönsuojeluun.

5. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (VNp 993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja vakituisen asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 LAeq ja yöohjearvoa (klo 22–7) LAeq 50 dB sekä loma-asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 45 dB ja yöohjearvoa (klo 22–7) 40 dB.

6. Pölyhaittojen ehkäisy

Toiminnan aiheuttama pölyhaitta ei saa ylittää lähimmällä asumiseen käytettävällä alueella hengitettävien hiukkasten (PM10) osalta raja-arvoa 50 µg/m³, 24 h keskiarvona mitattuna. Tarvittaessa, mikäli on aihetta

epäillä raja-arvon ylittyvän, toiminnanharjoittajan on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen määräyksestä tehtävä pölypäästöön liittyvä mittaus.

Pölyhaittoja tulee tarpeen mukaan ehkäistä kastelemalla tai koteloimalla laitteistot tai muulla vastaavalla menetelmällä.

7. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella on kielletty. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Autojen ja koneiden säilytys ja huolto alueella on kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla.

Koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa.

Lisäksi pohjavedelle tai maaperälle vahingollisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Koneissa tulee olla mukana öljyvahinkojen ensitorjuntavälineistö.

8. Jos öljyä tai muuta pohja- tai pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja Saarijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

9. Alueelle ei saa jättää roskaa, jätettä eikä tarpeettomia rakenteita tai esineitä. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kerätä omiin keräysastioihinsa ja toimittaa asianmukaiselle vastaanottajalle ensisijaisesti hyötykäyttöön.

10. Pintamaat tulee varastoida kaivualan ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen (suositeltu varastointiaika enintään kolme vuotta).

11. Alueen loppumuotoilu suoritetaan suunnitelman mukaisesti. Luiskat muotoillaan vähintään kaltevuuteen 1:3. Alueen jälkitasauksessa, jälki-verhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja.

Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Jälkihoitotoimet on saatettava loppuun tämän luvan voimassaolon aikana. Niiltä osin, joilta ottaminen saadaan suoritetuksi, tulee muotoilu ja maisemointi tapahtua viivyttämättä.

Ottotoiminta tulee vaiheistaa ottosuunnitelman mukaisesti siten, että 2-vaiheen alue pidetään kasvipeitteisenä siihen saakka, kunnes 1-vaiheen alue on maisemoitu.

12. Törmäpääsky on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu laji, joka on lisäksi luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (lajin uhanalaisuusluokka: erittäin uhanalainen / EN). Mikäli suunnitelma-alueella havaitaan törmäpääsky-yhdyskuntia, ne tulee ottaa huomioon maa-ainestenoton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa. Pesien hävittäminen on kiellettyä. Ottamisalueen jälkihoitoa tehtäessä pesimäalue jätetään luonnontilaan. Sortumavaaran vuoksi näissä tapauksissa alueelle jäävät jyrkät rintaukset tulee suojata aitaamalla.

13. Urakoitsijat ja toimintapaikalla toimiva henkilöstö tulee perehdyttää tämän maa-aineslain mukaisen luvan ehtojen sekä vahinkotilanteiden varalle.

14. Otetun maa-aineksen määrä ja laatu on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä. Ilmoitus tehdään ensisijaisesti aluehallinnon sähköisen asiointipalvelun kautta.

Toiminnan aloittamislupa ennen päätöksen lainvoimaisuutta

Ottaminen voidaan aloittaa lupamääräyksiä noudattaen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Vakuuden määrääminen

Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee hakijan antaa 12 400 euron vakuus lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi. Hyväksyttävä vakuus on takausvakuutus, pankkitakaus tai pankkitalletus, josta tulee toimittaa kuittaamattomuussitoumus Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunnan hyväksi.

Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kuukautta yli lupapäätöksen voimassaolon kuitenkin aina siihen saakka, kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Samaa vakuutta voidaan käyttää niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Hakemuksen ja lupamääräysten mukaan tehtävän maa-ainesten ottamisen ei katsota aiheuttavan maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia haitallisia seurauksia.

Ympäristölautakunta katsoo että, kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maan tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasiitusta.

Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Tuotantoalueella ei ole erityisiä luonnonarvoja eikä luonnonsuojelulain perusteella erityisesti suojeltavia lajeja ja luontotyyppejä.

Toiminnasta aiheutuva maaperän ja pohjaveden pilaantumisen vaara voidaan estää annetuilla määräyksillä. Rajoituksilla on haluttu varmistaa, että toiminnasta ei aiheutuisi alueen asukkaille kohtuutonta rasiitusta, terveyshaittaa tai viihtyisyyshaittaa. Haittojen rajoittamiseksi on asetettu toiminta- ja aikarajoituksia sekä annettu määräyksiä toiminnan toteuttamisesta ja tarkkailusta.

Annetut lupamääräykset ovat tarpeellisia, jotta toiminnasta aiheutuva ympäristön pilaantumisen vaara sekä ottamisen vahingollinen vaikutus jää mahdollisimman vähäiseksi, eikä siitä aiheudu haittaa tai vaaraa.

Ottamisen aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta voidaan sallia, koska tarvittaessa olot kohteella voidaan palauttaa oleellisilta osin ennalleen, eikä täytäntöönpanon tästä syystä katsota tekevän muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1

Lupamääräys on annettu vesien- ja maaperän pilaantumishaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi.

Lupamääräys 2

Lupamääräys on annettu valvonnan helpottamiseksi sekä alueella liikkuville kohdistuvan vaaran ja haitan vähentämiseksi.

Lupamääräys 3

Lupamääräys on annettu mahdolliseen talousveteen aiheutuvien seurausten tarkkailemiseksi läheisimmillä kiinteistöillä.

Lupamääräys 4

Lupamääräys on annettu liikennöinnin aiheuttamien meluhaittojen rajoittamiseksi liikennöintireittien varrella sijaitsevissa asuinrakennuksissa. Tienpitomateriaalin saatavuuden varmistamiseksi ennakoimattomissa tilanteissa on sallittu tilapäinen poikkeaminen määrätyistä ajoista.

Lupamääräykset 5–6

Lupamääräykset on annettu toiminnasta aiheutuvien melu- ja pölyhaittojen rajoittamiseksi.

Lupamääräykset 7–9

Lupamääräykset on annettu ympäristöön kohdistuvan roskaantumishaitan sekä vesien- ja maaperän pilaantumishaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi

Lupamääräykset 10–11

Lupamääräykset on annettu alueen jälkihoidon toteuttamiseksi toiminnan loppuessa sekä maaperän pilaantumis- ja maisemahaitan välttämiseksi ja rajoittamiseksi toiminnan aikana ja sen jälkeen.

Lupamääräys 12

Lupamääräys on annettu luonnonsuojelulain mukaisen erittäin uhanalaisen eläinlajin turvaamiseksi.

Lupamääräykset 13–14

Lupamääräykset on annettu ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta. Lupa on voimassa 30.6.2036 saakka.

Jos lupavelvollinen toiminta oleellisesti muuttuu, on toiminnalle haettava uusi lupa. Tämä päätös on määräaikana voimassa, kunnes uusi lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi.

Tarkastusmaksu:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maa-ainestaksan mukaisesti tarkastusmaksuksi määrätään 1 947,10 euroa. Maksuun lisätään taksan mukaisesti kuulemisista aiheutuneet kustannukset.

Sovelletut oikeusohjeet:

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3-7, 10-13, 19-21, 23, 23a §.

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1, 6-9 §.
VNp melutason ohjeistoista (993/1992).
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011).
Luonnonsuojelulaki (9/2023)
Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristöpalvelujen maa-ainestaksa
(Ympäristölautakunta 4.3.2025 § 10).

Muutoksenhaku:

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta
hallintotuomioistuimelta noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä
hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Päätös

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote hakija, Lupa- ja valvontavirasto, kuulutus Viitasaaren ja Saarijärven
verkkosivut